

MAKSU- JA TOLLIAMET

Käibemaksukohustuslase registreerimine ja kustutamine

Sisukord

Käibemaksugrupp	3
<i>Käibemaksugrupina registreerimise tingimused</i>	3
<i>Käibemaksugrupi avaldused ja nende esitamine</i>	4
Käibemaksugrupi avalduste elektrooniline esitamine	4
Käibemaksugrupi avalduste liigid elektroonilisel esitamisel	5
<i>Käibemaksugrupina registreerimine</i>	7
<i>Omavahelised tehingud ja arvete väljastamine</i>	8
<i>Solidaarne vastutus</i>	8
<i>Kauba või põhivara impordi KMD-I deklareerimine</i>	9
<i>Käibemaksugrupi registrist kustutamine</i>	9

Käibemaksugrupp

Õiguslik alus

Käibemaksuseaduse § 26

Rahandusministri 18.12.2009. a määrus nr 69

Käibemaksugrupi registreerimise kord, registreerimisavalduse vorm, registreerimise kohta tehtava maksuhalduri otsuse vorm ning käibemaksugrupi registrist kustutamise kord

Käibemaksugrupina registreeritud isikutel on ühine käibemaksukohustuslasena registreerimise number, nad peavad ühist käibemaksuarvestust, ning esitavad ühiseid käibedeklaratsioone (vorm KMD), ühendusesisese käibe aruandeid (vorm VD) ja ühendusesisese käibe muutmise aruandeid (vorm VDP).

Käibemaksugrupi liikmete omavahelisi tehinguid käibemaksuga ei maksustata, s.t omavahelistele arvetele käibemaksu ei lisata, ning käibedeklaratsioonil ei deklareerita. Käibemaksugrupi liikmete tehinguid käibemaksugrupi väliste isikutega loetakse käibemaksugrupi tehinguteks ja need maksustatakse üldpõhimõtete alusel.

Kõik käibemaksugrupi liikmed vastutavad käibemaksu tähtaegse tasumise eest solidaarselt. Samuti vastutavad kõik liikmed käibemaksugrupi registrist kustutamise korral solidaarselt käibemaksuvõla eest, mis on tekkinud perioodil, millal nad olid registreeritud käibemaksugrupina.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupina registreerimise tingimused

Käibemaksugrupina registreeritakse isikud, kes on Eestis ettevõtlusega tegelevad Eesti maksukohustuslased:

- ✓ emaettevõtja ja tütarettevõtjad äriseadustiku tähenduses;
- ✓ majanduslikult ja organisatsiooniliselt seotud maksukohustuslased, kui iga käibemaksugrupi koosseisus registreeritava äriühingu aktsiatest, osalusest või häältest kuulub samale isikule rohkem kui 50 protsenti või kui isikud on seotud frantsiisilepingu alusel.

Seega võib käibemaksugrupina registreerida Eestis ettevõtlusega tegelevad maksukohustuslased, kes on omavahel tihedalt seotud rahaliselt, majanduslikult ja organisatsiooniliselt (kõik kolm tingimust peavad olema täidetud).

Rahaliste sidemete all mõeldakse kas osalust käibemaksugrupina registreeritavates äriühingutes või seotust frantsiisilepingu alusel.

Majanduslikud sidemed – liikmete tegevus on samalaadne või üksteist täiendav või üksteisest sõltuv.

Organisatsioonilised sidemed – ühine või vähemalt osaliselt ühine juhtimisstruktuur.

Maksukohustuslane võib kuuluda samaaegselt ainult ühte käibemaksugruppi.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupi avaldused ja nende esitamine

Käibemaksugrupina registreerimiseks esitatakse esindusisiku kaudu kirjalik avaldus **vormil KRÜ** (vorm on kehtestatud rahandusministri määrusega) ja grupi registrist kustutamiseks vabas vormis avaldus, milles peab olema märgitud registrist kustutamise põhjus ning andmed, mis on käibemaksugrupina registreerimise avalduse vormil KRÜ (isikute nimed ja registrikoodid, juhatuse liikmete või nende volitatud isikute ees- ja perekonnanimed, isikukoodid ja allkirjad ning allkirjastamise kuupäevad).

Käibemaksugrupina registreerimise ja registrist kustutamise avaldusi saab esitada kas **e-teenuste keskkonnas e-MTA**, e-posti aadressil **emta@emta.ee** digitaalselt allkirjastatult või paberkandjal **teenindusbüroos**.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupi avalduste elektrooniline esitamine

Avalduse e-teenuste keskkonnas e-MTA esitamisel peab esitajal (sh avalduse kinnitajal) olema pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine“. **Pääsuõiguse**

andmiseks peab volitamise õigust omav isik sisenema **e-teenuste keskkonda e-MTA** esindaja rollis ning valima „Seaded“ – „Pääsuõigused“ – „Esindajate pääsuõigused“. Pääsuõiguste administreerimise lehel tuleb sisestada kasutaja isikukood, keda volitatakse, ning valida jaotise „Üksikõigused“ all pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine“.

Avalduse esitamiseks volitatud isikuna valige e-MTAs „Registrid ja päringud“ – „Registreerimine“ – „Käibemaksukohustuslaseks registreerimine“.

Kõik avaldused esitatakse esindusisiku kaudu, s.t e-MTAs alustab (avab avalduse vaate, täidab väljad ja vajutab nuppu „Esitan“) avalduse esitamist esindusisik ja kõik grupi liikmed peavad e-MTAs selle avalduse kinnitama (liikme kuval nupp „Kinnitan“) või avaldusega mittenõustumisel selle tagasi lükkama (liikme kuval nupp „Lükkam tagasi“).

Avalduse esitamisel tuleb jälgida, et grupi koosseisus peab olema lisaks esindusisikule märgitud vähemalt üks grupi liige. Avaldus loetakse Maksu- ja Tolliametile esitatuks kuupäeval, millal viimane grupi liige selle kinnitab. Kui üks grupi liige ei kinnitanud avaldust (lükkab avalduse tagasi), siis on avaldus Maksu- ja Tolliametile esitamata.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupi avalduste liigid elektroonilisel esitamisel

Käibemaksugrupi avalduse elektroonilisel esitamisel jagunevad avaldused kolme tüüpi avaldusteks: käibemaksugrupina registreerimise, muutmise ja registrist kustutamise avaldusteks.

1. Käibemaksugrupina registreerimine

- ✘ **Käibemaksugrupina registreerimise avaldus** – esitatakse esmakordsel käibemaksugrupina registreerimisel. Avalduse esitamise algatab isik, kes valitakse grupi liikmete hulgast esindusisikuks. **Lähemalt käibemaksugrupina registreerimisest**

2. Käibemaksugrupi koosseisu muutmine

Kui soovitakse käibemaksugruppi registrist kustutada ja kustutamisele järgnevast päevast uues koosseisus grupina uuesti registreerida, siis muudatusena on lisatud grupi järjepidevuse hoidmiseks käibemaksugrupi muutmise avaldus.

- ✘ **Käibemaksugrupi muutmise avaldus** – esitatakse juhul, kui soovitakse muuta grupi koosseisu

- ✘ (sh juhul, kui koosseisu muutmise põhjuseks on grupina registreerimise asjaolude äralangemine jooksvas kuus) avalduse esitamise kuule järgneva kuu või sellest hilisema kuu esimese päeva seisuga. Näiteks üks grupi liige soovib grupist lahkuda ja/või soovib uus maksukohustuslane grupiga liituda.
- ✘ **Käibemaksugrupi muutmise avaldus registreerimise aluseks olnud asjaolude äralangemisel (minevikus)** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisus on osaliselt grupina registreerimise asjaolud äralangenud. Avaldus esitatakse grupi muutmiseks asjaolude lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga (s.t jooksva kuu esimese päeva seisuga). Näiteks kui on 1. oktoober 2018 ja asjaolusid enam ei esine kuupäevaga 28. september 2018, siis avaldusel märgitakse muutmise kuupäevaks „oktoober 2018“.
- ✘ **Käibemaksugrupi muutmise avaldus liikme äriregistrist kustutamise või pankroti korral** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisu kuuluvale äriühingule kuulutatakse välja pankrot või ta kustutatakse äriregistrist. Avaldus esitatakse pankroti väljakuulutamise või äriregistrist kustutamise kuupäeva seisuga. Juhul, kui kuulutatakse välja pankrot või kustutatakse äriregistrist grupi esindusisik, siis erandina saab avalduse esitada ainult grupi liikmete hulgast valitud uus esindusisik.

3. Käibemaksugrupi registrist kustutamine

- ✘ **Käibemaksugrupi kustutamise avaldus** – esitatakse juhul, kui soovitakse gruppi registrist kustutada avalduse esitamise kuule järgneva kuu või sellest hilisema kuu esimese päeva seisuga.
- ✘ **Käibemaksugrupi kustutamise avaldus registreerimise aluseks olnud asjaolude äralangemisel (minevikus)** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisus on grupina registreerimise asjaolud äralangenud. Avaldus esitatakse grupi kustutamiseks asjaolude lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga.
- ✘ **Käibemaksugrupi kustutamise avaldus liikme äriregistrist kustutamise või pankroti korral** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisu kuuluvale äriühingule kuulutatakse välja pankrot või ta kustutatakse äriregistrist. Avaldus esitatakse pankroti väljakuulutamise või äriregistrist kustutamise kuupäeva seisuga.

Juhul, kui pankrot kuulutatakse välja või kustutatakse äriregistrist grupi esindusisik, siis erandina saab avalduse esitada ka grupi liikmete hulgast valitud liige.

Erandina ei pea grupi liikmed kinnitama avaldust „Käibemaksugrupi kustutamise avaldus liikme äriregistrist kustutamise või pankroti korral“, vaid avaldus loetakse kohe pärast esindusisiku poolt esitamist (nupu „Esitan“ vajutamist) Maksu- ja Tolliametile esitatuks.

Käibemaksugrupina registreerimise, muutmise ja registrist kustutamise kuupäeva otsustab Maksu- ja Tolliamet avalduse läbivaatamise käigus.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupina registreerimine

Käibemaksugrupina registreerimise otsus tehakse ja edastatakse käibemaksugrupina registreeritud maksukohustuslastele 30 päeva jooksul arvates avalduse saamisest.

Üldjuhul registreeritakse maksukohustuslased käibemaksugrupina otsuse tegemise kuule järgneva kalendrikuu esimesest päevast.

Erandid

- ✘ Avalduse esitajate soovil registreeritakse maksukohustuslased käibemaksugrupina tagasiulatuvalt otsuse tegemise kalendrikuu esimesest päevast.
- ✘ Maksukohustuslased registreeritakse uuesti käibemaksugrupina selle kustutamisele järgneva päeva seisuga (kuu keskel), kui käibemaksugrupi registreerimisele eelnes vahetult käibemaksugrupi registrist kustutamine seoses käibemaksugrupi koosseisu kuuluva äriühingu pankroti väljakuulutamisega või äriregistrist kustutamisega. Kuu keskel registreerimist rakendatakse vaid juhul, kui registreeritavast käibemaksugrupist jäetakse välja üksnes äriregistrist kustutatud äriühingud ja äriühingud, mille pankrot on välja kuulutatud.

Esindusisik

Käibemaksugrupp registreeritakse **avalduse esitanud isikute poolt valitud esindusisiku** (käibemaksugruppi kuuluvate isikute hulgast) **nimele**, kes hakkab esindama käibemaksugruppi ning kelle käibemaksukohustuslasena registreerimise number (KMKR number) saab käibemaksugrupile ühiseks KMKR numbriks. Käibemaksugruppi kuuluva liikme, v.a esindusisiku, personaalne KMKR number käibemaksugrupina registreeritud perioodil peatatakse ehk on kehtetu.

Esindusisik:

- ✓ esindab käibemaksugruppi (sh suhtleb maksuhalduriga);
- ✓ esitab ühise käibedeklaratsiooni (vorm KMD) ning selle lisa (vorm KMD INF) eraldi iga

- ✓ käibemaksugruppi kuuluva isiku kohta;
- ✓ esitab muudetud andmetega vormi KMD (parandusdeklaratsioon), s.t grupina registreerimise maksustamisperioodi kohta esitab muudetud andmetega vormi KMD grupi esindusisik;
- ✓ esitab ühise ühendusesisese käibe aruande (vorm VD) ja/või ühendusesisese käibe muutmise aruande (vorm VDP), s.t iga grupi liige eraldi ei esita vorme VD ja VDP Maksu- ja Tolliametile;
- ✓ on see isik, kellele tagastatakse enammakstud käibemaks, s.t tulenevalt asjaolust, et ühise vormi KMD esitamise kohustus on käibemaksugrupi esindusisikul, kuulub ka enammakstud käibemaks tagastamisele esindusisikule, s.t kantakse tema ettemaksukontole.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Omavahelised tehingud ja arvete väljastamine

Käibemaksugrupina registreeritud isikute omavahelisi tehinguid ei loeta käibeks.

Käibemaksugrupi iga maksukohustuslase tehingut käibemaksugrupivälise isikuga loetakse käibemaksugrupi tehinguks selle isikuga.

Käibemaksugrupina registreeritud isikute omavaheliste tehingute puhul arveid ei väljastata (käibemaksuseaduse § 37 alusel).

Käibemaksugruppi kuuluva maksukohustuslase ja tema välisriigis asuva püsiva tegevuskoha vahelist teenuse osutamist käsitletakse ettevõtlusena. See tähendab, et teenuse osutamisel käibemaksugrupi liikme poolt välisriigis asuvale püsivale tegevuskohale tekib käive, kuna teenuse osutajaks loetakse käibemaksugrupp, mitte käibemaksugrupi liige eraldiseisvana. Sama põhimõtte kehtib teenuse saamisel välisriigist ning ka juhul, kui püsiv tegevuskoht asub Eestis.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Solidaarne vastutus

Käibemaksugrupina registreeritud isikud vastutavad käibemaksu tähtaegse tasumise eest solidaarselt.

Seega, kui esindusisiku ettemaksukontol ei ole käibemaksunõude tasumiseks raha, siis tasumise tähtpäevale järgneval teisel tööpäeval võetakse raha solidaarse isiku ettemaksukontolt.

Käibemaksugrupi registrist kustutamise korral vastutavad maksukohustuslased solidaarselt käibemaksuvõla eest, mis on tekkinud perioodil, kui nad olid registreeritud käibemaksugrupina.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Kauba või põhivara impordi KMD-l deklareerimine

Käibemaksugrupi puhul peavad kauba või põhivara impordi käibemaksu käibedeklaratsioonil (vorm KMD) deklareerimise õiguse saamiseks olema täidetud kõik käibemaksuseaduse § 38 lõigetes 2¹–2³ kehtestatud tingimused kogu käibemaksugrupi ulatuses.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Käibemaksugrupi registrist kustutamine

Käibemaksugrupp kustutatakse registrist, kui:

- ✓ käibemaksuseaduse § 26 lõikes 1 nimetatud asjaolusid enam ei esine – nende lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga;
- ✓ käibemaksugrupi esindusisik esitab avalduse käibemaksugrupi kustutamiseks registrist, kui muutub grupi koosseis või muul põhjusel – avalduse saamise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga;

- ✓ käibemaksugrupi koosseisu kuuluvale äriühingule kuulutatakse välja pankrot või ta kustutatakse äriregistrist – pankroti väljakuulutamise või äriregistrist kustutamise kuupäeva seisuga.

Käibemaksugrupi registrist kustutamise otsus tehakse ja edastatakse käibemaksugruppi kuulunud isikutele 30 päeva jooksul arvates avalduse saamisest.

Käibemaksugrupi registrist kustutamise päevast alates loetakse maksukohustuslased taas registreerituks eraldi maksukohustuslastena, s.t grupi liikme personaalne KMKR number on samast kuupäevast kehtiv.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025